

Andrea F.De Carlo

“Dai Lager e dai Gulag: testimonianze tradotte dalle lingue slave”.

Prezentacja salentyńskiej serii wydawniczej “Slavica”, in “POLONIA WŁOSKA”,
Biuletyn informacyjny, n. 2 (47) 2008, str.26

W piątek 6 czerwca o godz. 17.30 w Ateneo na Uniwersytecie w Lecce odbyła się prezentacja serii wydawniczej Slavica ukazującej się za sprawą Wydawnictwa Zane. W spotkaniu uczestniczyli tłumacz i redaktor naczelny Augusto Fonseca, przedstawicielka wydawnictwa Annalisa Montinaro, dziekan wydziału Facoltà di Scienze della Formazione prof. Giovanni Invitto oraz prof. Maurizio Nocera, zajmujący się antropologią kultury Università del Salento w Lecce i pracujący społecznie jako przewodniczący Stowarzyszenia Partyzantów w Salento. Dyskusja dotyczyła niemieckich obozów koncentracyjnych i sowieckich łagrów; “Dai Lager e dai Gulag: testimonianze tradotte dalle lingue slave” – “Od Łagrów i Gułagów: świadectwa przetłumaczone z języków słowiańskich”. Tak sformułowany temat stał się punktem wyjścia nowej serii wydawniczej obejmującej problematykę dziejów tego okresu, biografii, zachowanych dokumentów w formie pamiętników. Służy też przekazaniu tego, co pozostało w pamięci zbiorowej, która to pamięć - mądrość narodu stanowi narzędzie kształcenia młodych pokoleń. Seria wydawnicza Slavica ujrzała światło dzienne w roku 2003 dzięki inicjatywie Antoniego Nahi i Augusta Fonseca. Nieocenionym wkładem przy pracy nad tłumaczeniem okazały się konsultacje językowym doskonalej polonistki, a prywatnie żony Augusta Fonseca - Elżbiety Gawędy-Fonseca. Inauguracją tej serii był włoski przekład książki Tadeusza Olszańskiego, “...e adesso mio fratello t’amazzerà! Reportage e riflessioni sulla guerra in Jugoslavia: 1990-1994” * W roku 2005 wydawano również pracę węgierskiego autora Miklósa Nyiszliego, Sono stato l’assistente del dottor Mengele (pierwsze tłumaczenie, wersja włoska pochodzi z polskiego przekładu pod redakcją Tadeusza Olszańskiego: Byłem asystentem doktora Mengele, Oświęcim 2000). W 2007 ukazało się drugie wydanie tej książki. Ponadto w 2007 opublikowano Le Lettere da Auschwitz di Janusz Pogonowski *. W tym samym roku kolejną publikacją był pamiętnik Ireny Moczulskiej Nell’Inferno sovietico. Sulle orme di deportati in Siberia (Szlak zesłańca, Katowice 2004).* Wkrótce ukażą się drukami następujące pozycje: Aurelii Raszkievicz, Piste di lacrime. Siberia e ritorno (Śladami ludzkich łez, Olsztyn 1993); Jurija Borissović Margolina, Nel paese degli erre-ci (Путешествие в страну зэ-ка, New York 1952) I pierwszy tom antologii macedońskiej literatury ludowej. Ciekawym wydarzeniem, świadczącym o prężnym życiu kulturalnym w Południowych Włoszech i o tradycyjnym zainteresowaniu Włochów historią Europy Środkowo-Wschodniej jest fakt, iż małe salentyńskie wydawnictwo podjęło wyzwanie jakim jest publikacji książek na temat historii tej części Europy i że tu znalazł się człowiek, który z powodzeniem prowadzi pracę translatorską z języka polskiego na włoski, czyli Augusto Fonseca. Dzięki swojemu bogatemu doświadczeniu i doskonalej znajomości języków słowiańskich (zdobytej w czasie licznych pobytów w Bułgarii, Rosji, Polsce i byłej Jugosławii), stworzył on na terenie Salento serię wydawniczą, która z pewnością przyczyni się do zachowania żywej pamięci tragicznych kart historii o hitlerowskich obozach koncentracyjnych i stalinowskich łagrach. Poza tym seria ta przybliży nam (Włochom) mentalność Słowian i świadomi różnice kulturowe między Środkowo-Wschodnią a Południową Europą. Publikacje te stanowią ostrzeżenie dla społeczeństwa a przede wszystkim dla młodzieży przed wszelkiego rodzaju totalitaryzmami.